

BURSA İL BAŞKANLIĞI

29 Mart 2009 Yerel Seçimler

Belediye Başkan Adaylarına Yönelik
“Akademik Bilgilendirme Programı”

10

Konu : *“Bursa’nın Enerji Politikaları”*

Elektrik (Enerji) Müh. Lütfü KIRAYOĞLU

Genel Değerlendirme”

Tüm Katılımcılar

20 Şubat 2009

Yer : CHP İl Başkanlığı Binası
Saat : 09.30 - 11.00

BURSADA ENERJİ POLİTİKALARI

Enerji'yi kısaca iş yapabilme yeteneği olarak tanımlayabiliriz. Bir başka tanımla da gücün zamana bağlı olarak yaptığı iş diyebiliriz. Birincil (dönüştürülmemiş) enerji genellikle doğada bulunur. Biz burada ikincil (dönüştürülmüş) enerji kaynağı olan Elektrik enerjisi ile bu enerjinin kentlerimizde doğru şekilde üretilip iletilmesi ve kullanılmasını ele alacağız.

Elektrik enerjisinin en ideal üretimi kullanım alanına yakın olarak üretilmesidir. Ancak en kolay, en ucuz ve en hızlı iletilen enerji şekli olduğu için mutlak surette tüketildiği yerde üretilmek zorunda değildir.

Bu nedenle elektrik enerjisi üretimi ile kent kavramını bir araya getirmek doğru değildir. Bazı istisnalar dışında kirletici ya da doğayı tahrip edicidir.

Bu nedenle kent yöneticilerinin esas müdahil olmaları gereken konu elektrik enerjisinin doğru, kayıpsız, çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde iletim dağıtım ve tüketimi ile ilgilidir. Bu konu kent yöneticisinin doğrudan görevi olmayıp bu konuda görevli olanlarla doğru işbirliğini gerektirir.

Elektrik enerjisi ile ilgili konular karmaşık gibi görünse de herhangi bir mal üretim dağıtım ve pazarlamasından farklı değildir. Diğer mallardan tek farkı üretildiği an'da tüketilmesidir. Depolanmaz saklanmaz bayatlayamaz...

Elektrik enerjisinin çok kolay ucuz ve hızlı iletilmesi nedeni ile başka yerlerde üretilip tüketim merkezlerine kolayca iletilmesi ve bu işin enterkonnekte şebeke denilen bir yöntemle yapılması gibi bir kolaylık varken 12-15 yıl önce birileri Bursa Pasifik ortasında bir ada imiş gibi Bursa'nın enerjisiz kalacağı propagandası ile Bursa'yı enerji üretim merkezi haline getirdiler. Bursa enterkonnekte şebekeye bağlı olmasa bile en az 15 yıl enerji yatırımına gereksinimi yoktur.

Şu anda Bursa'da tüketebileceğimiz enerjinin 2,5 katı kadar enerji üretim tesisi olmasına rağmen bu kapasitenin tümü ile üretim yaptığımızda bu üretimi bölge dışına aktaracak iletim ve şalt tesisinse de sahip değiliz. Bölgede enerji yatırımı olarak önce bunlar yapılmalıdır.

Diğer taraftan yenilenebilir ve çevre dostu olarak bilinen enerji yatırımları devreye sokulmalıdır. Bölgemizde Armutlu yarımadası, Umurbey, Karacabey-Bandırma sahil bandı Rüzgar enerjisi açısından çok zengindir ve lisans başvurusu yapılan yatırımlar nedense gerçekleşmemektedir. Güneş enerjisinden yeterince faydalanılamamaktadır. Jeotermal konusu yanlış yönde ilerlemekte esas kaynaklar yerine kaplıca turizmine yönelik kaynaklar tehdit edilmektedir. Çınarcık barajı konusunda mahkeme kararları uygulanmalı tesis bir an önce devreye alınmalıdır. Demirtaş çöplüğünden elde edilen Biogaz örneği çok küçük olmakla birlikte geliştirilmelidir.

En önemlisi de Enerjiyi verimli kullanarak ve tasarruf ederek hem üretim maliyetleri düşürülmeli hem de evsel kullanımda tasarruf özendirilmelidir. Belediyelerimiz bu konuda halkı eğitmeli tasarruflu ampulleri ücretsiz dağıtmalıdır.

Enerji üretimindeki özelleştirmeler bir yandan kayıt dışı pazarı geliştirirken diğer yandan da karaborsa fiyat oluşumunun önünü açmıştır.

1 Temmuz 2006 Akşamı bütün Batı Anadolu'yu karanlığa boğan faktörlerden biri de budur.

Bu durum Bursalılar tarafından doğru bilinmediği için Bursa'nın ortasına yeni enerji üretim tesisleri yapma girişimleri vardır. Üstelik, en kirletici cinsten ve en zararlı olan ithal kömürle.

Bursa'ya paket Nükleer santral getirme projesi peşinde olanlar bile vardır.

Şu anda 2'si püskürtülmüş 4 kömür santrali projesi mevcuttur. Bizler kömür santrallerine karşı değiliz. Ancak kömürümüzün yüzde 80'lik bölümünü henüz kullanmamışken ithal kömüre dayalı santrallere kesinlikle karşıyız. İthal Kömür santrallerinde nakliye ve özellikle kül olayında hiçbir çözüm yoktur.

Başkan adaylarımız bu konuda çok dikkatli olmalıdır.

Elektriğin kent içi iletiminde estetik kaygılar da artık öne geçmeli bunun yanında Bursa gibi şiddetli lodos etkisine açık bir kentte dağıtım hatta iletim hatlarının yer altına alınması konusunda ısrarcı olunmalıdır. Bu nedenle meydana gelen kesintiler konforu etkilediği gibi kent güvenliği ulaşım sanayi hizmet eğitim kültür eğlence gibi hayatın tamamını etkilemektedir.

Belediye Başkanlarımızı en çok ilgilendiren konulardan birisi de trafo merkezleridir. Bu yapılar genellikle çok kötü ve teknik gereklilikler nedeniyle sanki başka türlü yapılamamış gibi sunulmaktadır. Yol ortasına yapılmış trafoları sıklıkla görebiliyoruz. Yönetmeliklerde yapılan değişikliklerle artık yer altına trafo merkezi kurmak mümkün hale getirilmiştir.

80 yıl önce yapılan trafo binaları o kadar estetik ki Koruma Kurulu tarafından koruma altına alınmıştır. Estetik trafo örnekleri Eskişehir ilimizde mevcuttur.

Bir başka önemli konu elektrik telefon hatta baz istasyonu direkleri ile bunlara ait panolardır. Bu direkler yaya, araç trafiğini özellikle engellilerin hareketini olağanüstü etkilemektedir. Salkım saçak elektrik ve telefon kablolarının tehlikeleri bir yana görüntü kirliliği yaratmaktadır.

GSM şirketlerinin kar hırsı nedeni ile olur olmaz yerlere yapılan baz istasyonları halkın tepkisine rağmen insan hayatını ve şehir estetiğini tehdit etmektedir. Halkın tepki gösterdiği yerlerde baca görünümü ya da elektrik direği görünümü baz istasyonları hızla artmaktadır.

Açık ve kapalı Pazar yerlerinde kontrolsüz şekilde elektrik dağıtımını büyük tehlikeler yaratmaktadır. Yine çocuk parkları lunaparklarda elektrik tesisatları tamamen kural dışıdır. Bunlar belediyelerimizin kontrolündedir.

Bir başka önemli konu ise ruhsatsız ya da periyodik kontrolleri yapılmayan yük ve insan asansörleri ile yürüyen merdivenler, otomatik kapılar otomatik satış makineleri vb tesislerdir. Belediyelerimiz bu noktada özellikle meslek odaları ile işbirliği ile denetim kurmalı insan hayatını kolaylaştıran bu aletler insan hayatının sonu olmamalıdır.

Lütfü KIRAYOĞLU
Elektrik (Enerji) Müh.
(ADD Yüksek Disip. Kur. Ü.)